

[Søgaard.]

det, ministeren allerede her har nævnt, at sige noget om, hvordan den har virket.

Den nye forsøgsordning, som vi fik for 8.-9. klasserne og realafdelingerne, er det måske lidt for tidligt at drage nogen egentlige slutninger fra; jeg ved ikke, om ministeren har den samme fornemmelse som jeg, nemlig at denne ordning måske enkelte steder er blevet opfattet noget forkert. Da vi med denne lov knæsatte princippet om, at de dårligst stillede forældre skulle have mulighed for at lade deres børn fortsætte efter skolepligtens ophør, nemlig til 8.-9. klasserne og realafdelingerne, var det vor opfattelse, at der her skulle finde en individuel transbedømmelse sted; men det synes, som om nogle kommuner har opfattet det sådan, at alle under en bestemt indtægtsgrænse skulle kunne få tildelt et bestemt beløb. Jeg vil derfor gerne spørge ministeren, om der angående dette er udsendt cirkulære, og i så tilfælde om dette cirkulære er affattet således, at der ikke kan være tvivl om, at det er en individuel transbedømmelse, som må være grundlag for en eventuel tildeling; og at der ikke, som jeg desværre tror det er opfattet visse steder, er tale om en generel ordning.

Til slut dette: det er min opfattelse, at vi nu, som også den højtærede minister har sagt, må gå i gang med en undersøgelse af hele dette område, dels en undersøgelse af, hvorledes fonden på de forskellige områder har virket, dels en gennemgribende analyse af både de forskellige uddannelsesområder, som er inde under fonden, og dem, der ligger udenfor. Jeg ved, at der på ministerens foranledning i 1960 af lærerbehovsudvalget blev nedsat et underudvalg, som skulle undersøge seminarieelevernes økonomiske forhold, men vistnok et udvalg, som ikke har arbejdet særlig effektivt. Nu synes jeg imidlertid, at der bør komme gang i dette arbejde, så vi kan forsøge at indrette vor forvaltning således, at man endnu mere effektivt bestræber sig for at opfylde hensigten med vor lovgivning på dette område. Jeg skal ikke have noget imod, at et folketingsudvalg eventuelt på et senere tidspunkt bliver blandet ind i sagen, så vi måske ved næste lovrevision kan være informeret om en række af de spørgsmål, vi til den tid skal tage stilling til.

Damsgaard: Problemerne omkring ungdommens uddannelsesfond er ofte blevet drøftet i de 10-11 år, fonden nu har virket; de har været drøftet i offentligheden, her i folketinget og i finansudvalget. Da vi for et par uger siden drøftede problemer i tilknytning til ungdommens uddannelsesfond i finansudvalget og jeg ønskede et samråd med den højtærede undervisningsminister for at drøfte, om det nu også er under en betryggende form, disse store statsmidler, omkring 71 mill. kr. årlig, uddeles, blev det fremhævet, at en sådan redegørelse fra ministeren heller ikke måtte gøres i folketinget end i finansudvalget. Det bøjede jeg mig for; jeg syntes egentlig også, det var rigtigt nok. Derfor har vi denne forespørgselsdebat i dag, og derfor er det mig, der fører ordet på venstres vegne, og ikke det ærede medlem hr. Henry Christensen, der plejer at være mit partis ordfører, når uddannelsesfonden behandles her.

Jeg vil gerne takke den højtærede undervisningsminister for den givne redegørelse; den var jo meget grundig og meget detaljeret, men fratog mig nok ikke helt tvivlen om, at der kunne være et og andet at rette — og det mente ministeren måske også selv.

Jeg er naturligvis enig i, at uddannelsen af vore unge er en afgørende vigtig sag for vort samfund. Der stilles store og stigende krav til ungdommens kunnen, og derfor er det også rimeligt, at der i forbindelse med denne uddannelse stilles økonomiske krav, endda betydelige økonomiske krav, til staten og samfundet — ikke til staten alene. Venstre ønsker, at der skal være den bedst mulige adgang for alle unge uden hensyn til deres private økonomiske muligheder til at få den uddannelse, som deres evner og flid svarer til, men ikke, at det i almindelighed skal være staten, der alene sørger for, at alle unge kan få en sådan ønsket uddannelse. Det skulle gerne være sådan, at de enkelte hjem i Danmark selv kunne være med til at løse denne opgave.

Når alt dette er sagt om, at alle unge skal have mulighed for den bedste uddannelse og ikke hæmmes af økonomiske vanskeligheder, vil jeg gerne for min egen regning sige, at der intet galt er i, at de unge, der studerer, af økonomiske grunde er tvunget til afsavn af visse goder, som de måske senere i deres tilværelse kan få, når de er